

Rechtse consultants

Erwin van de Pol

Als je het hebt over 'sterke merken', het thema van dit nummer, dan ligt het in deze rubriek voor de hand het label consultancy eens onder de loop te nemen. In de politiek valt het bijvoorbeeld op dat sommige partijen er een handje van hebben consultants weg te zetten als 'rechts'. De SP doet dat standaard. Een voorbeeld, in het verkiezingsdebat in februari 2020 debatteren Mark Rutte en Wobke Hoekstra over belastingverhoging voor de rijken. Volgens SP-fractievoorzitter Lilian Marijnissen zijn het net 'twee rechtse consultants die met elkaar staan te kibbelen'. Blijkbaar voegt de framing van onze beroepsgroep iets toe aan haar argumenten. Los van het feit dat Mark Rutte nooit consultant is geweest en dat ook licht verontwaardigd aangeeft in het debat. Een ander voorbeeld, in een recent debat zegt PvdA-kamerlid Henk Nijboer naar aanleiding van rumoer over de privéfinanciën van Wobke Hoekstra dat het normaal in de consultancy zou zijn om pensioen te regelen via belastingconstructies. Hoekstra weer, de man lijkt geen reclame voor het vak. Helpt ook niet dat hij voor McKinsey heeft gewerkt,

een bureau dat vaak door leken wordt gezien als de maat der dingen in de consultancy. Marijnissen is niet de enige in haar partij die met enige regelmaat 'de consultants' als extra argument achter de hand heeft om iets kracht bij te zetten. Blijkbaar werkt dat voor hen. Maar ze reageren niet op mailtjes om het daar eens over te hebben. Henk Nijboer wel. Hij laat weten het niet normaal te vinden dat bij McKinsey de pensioenen van de partners blijkbaar via Guernsey worden opgebouwd. 'Dat stelde ik aan de kaak, niets anders.' Daar hebben we het weer, het sterke merk McKinsey bepaalt de beeldvorming over de sector. Maar zo'n bedrijf met partnerstructuur waar je werkt voor het tweede huis, de derde zeilboot en het vierde huwelijk van die partner staat niet voor de hele consultancy. Ik heb ook bij dat soort bedrijven gewerkt in mijn carrière en dan kan ik het beeld van hyperkapitalisme wel begrijpen. Terwijl mijn indruk is dat de meeste consultants helemaal niet politiek rechts zijn in te delen. Zo zijn we bij het bedrijf waar ik nu werk allemaal eigenaar. Dus als er winst is krijgt een secretaresse net zoveel als een directeur. En die directeurs, die kiezen we zelf. Daarnaast is onze missie maatschappelijke impact hebben en daar laten we ons op toetsen. Ik durf het bijna niet te zeggen, maar dat komt toch in de buurt van hoe de SP het hebben wil ... Dus mevrouw Marijnissen, wilt u ophouden met een beroepsgroep te stigmatiseren? Want we zien ook dat we trendsetter zijn en we geloven in ons model voor de toekomst. En of dat links of rechts is, daar mogen anderen zich druk over maken.

--

Erwin van de Pol van Rijnconsult is, op een intermezzo in het diplomatenklasje en een loopbaan op internationale treinen als afwasser en ligwagenconductor na, al zijn hele werkzame leven adviseur. Hij is Sioo-docent, schrijver voor onder andere Hard gras, Hollands Maandblad, Civis Mundi en JOOP en meermalen bekroond essayist.